

УДК 519.6

О. Баляснікова

(Чернівецький факультет НТУ „ХПІ”)

ПРО ОДИН СПОСІБ МОДЕЛЮВАННЯ ЗАДАЧІ АДСОРБЦІЙНОГО МАСОПЕРЕНОСУ В НЕОДНОРІДНОМУ ОБМЕЖЕНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Розглянемо процес адсорбційного масопереносу, який протікає в обмеженому прямолінійному каналі. При відповідних припущеннях математично це приводить до побудови обмеженого в області $D = \{(t, z) : t \in (0, \infty), z \in (0, l)\}$ розв'язку системи диференціальних рівнянь

$$\frac{\partial C}{\partial t} + \frac{\partial a}{\partial t} + \eta^2 C - D^2 \frac{\partial}{\partial z} \left(g(r) \frac{\partial C}{\partial z} \right) = f(t, z), \quad \frac{\partial a}{\partial t} = \beta(C - \gamma a) \quad (1)$$

за відповідними початковими умовами

$$C(t, z)|_{t=0} = C_0(z), a(t, z)|_{t=0} = a_0(z), \quad (2)$$

та крайовими умовами

$$\left(-h_{11} \frac{\partial}{\partial z} + h_{12}\right) C(t, z) \Big|_{z=0} = \omega_1(t), \left(h_{21} \frac{\partial}{\partial z} + h_{22}\right) C(t, z) \Big|_{z=l} = \omega_2(t) \quad (3)$$

Оскільки з другого рівняння системи (1) можна визначити функцію

$$a(t, z) = e^{-\beta \gamma t} a_0(z) + \beta \int_0^t e^{-\beta \gamma(t-\tau)} C(\tau, z) d\tau,$$

то достатньо знайти інтегральне зображення розв'язку задачі (1)-(3) для функції $C(t, z)$.

Дана задача адсорбції залежить від вибору (моделювання) функції $g(z)$.

При $g(z) = g_0 = const$ розв'язок задачі (1)-(3) відомий в математичній літературі. В даній роботі пропонується модель

$$g(z) = \sum_{i=1}^{m+1} \theta(l_i - z) \theta(z - l_{i-1}) g_i, \quad l_0 = 0, l_{m+1} = l, g_i = const,$$

$\theta(x)$ – одинична функція Гевісайда.

В цьому випадку функція $C(t, z) = \{C_1(t, z); C_2(t, z); \dots; C_{m+1}(t, z)\}$ й в точках $z = l_i$ виникають умови спряження виду

$$\left[\left(\alpha_{j1}^k \frac{\partial}{\partial z} + \beta_{j1}^k \right) C_k(t, z) - \left(\alpha_{j2}^k \frac{\partial}{\partial z} + \beta_{j2}^k \right) C_{k+1}(t, z) \right] \Big|_{z=l_k} = 0, \quad j = 1, 2; k = \overline{1, m} \quad (4)$$

Якщо перейти до сепаратної системи диференціальних рівнянь 2-го порядку стосовно $C(t, z)$, то інтегральне зображення точного аналітичного розв'язку одержаної задачі на спряження побудовано методом інтегрального перетворення Фур'є на декартовому сегменті з m точками спряження.